

tiging der exemplaren bedacht was; al is de traagheid der Commissie opvallend genoeg om aan opzet te denken.

Na het verhoor van Adriana Holtus wordt dadelijk tot eene huiszoeking besloten en de Hoofdofficier met de Heeren Cattenburch en Baartmans daartoe gecommiteerd, die zich staande de vergadering naar de woning van den gevangene begeven. Den volgenden dag, Woensdag 21 November, brengt de commissie rapport uit. Daar wij weten dat alle exemplaren uit het huis verwijderd zijn, wachten wij niet veel van deze daad, die enkel pro forma plaats had. De aanhef van het verslag: «Dat er in het huis van Holtus niets is gevonden» schijnt te bewijzen dat de Koning's raad getrouw was nageleefd, maar . . . , (zou Adriana gelogen hebben, toen zij verzekerde, dat zij geen der boekjes had ingezien?) er komen nog enkele woorden achteraan, waardoor de zaak op eens verandert. Er is niets gevonden *«dan op het secreet verscheurde blaadjes in vrij grooten getale, die door hen zijn medegenomen en verzegeld»*.

Het is mij niet gelukt deze bewijsstukken op te sporen, die ons anders een zeker middel zouden hebben opgeleverd om de vraag op te lossen, welke der nadrukken aan de persen van Jacobus Bronkhorst moet worden toegeschreven. Wij zullen ons over dit gemis echter niet al te zeer beklagen, daar er in den verderen loop van het geding velerlei gegevens voorkomen, die ons in dezen tot leiddraad kunnen strekken.

Na de ontdekking dezer blaadjes begeeft de Hoofdofficier zich naar den Haag, keert vandaar spoedig terug en communiceert in de vergadering van Vrijdag 23 November, «dat hem in den Haag waren ter hand gesteld verscheiden informatien betrekkelijk het drukken en verspreiden van het bewuste geschrift». Hoe ijverig ik in het Rotterdamsch archief gezocht heb naar den aard en inhoud dezer